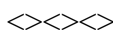
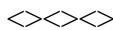

Foglalkoztatáspolitikai és Kisebbségi Bizottság elnöke.

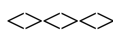

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 1997-ben alakult, mely főleg a trianoni békediktátum következtében Erdélyből áttelepült magyarörményeket fogja össze, de a közösséghez tartoznak más örmény diaszpórából betelepültek is. A hazai történelmi örménység összlétszáma kb. 15-20 ezer fő, akik számára végzett tevékenységgel az örmény gyökerek iránti ragaszkodást, az identitás megőrzését kívánjuk erősíteni: kulturális programokkal, az Erdélyi Örmény Gyökerek füzetek ingyenes kulturális és információs havi lapunkkal (XI. évfolyam jelenleg, 1800 példányban), a hagyományok ápolásával, az örmény szertartású római katolikus hitélet ébrentartásával.

Az Egyesület alapító okirata szerinti célja és tevékenysége:

- országos szakmai szervezetként az örmény kisebbségi, nemzetiségi kultúra ápolása, az örmény nemzeti kisebbség képviselése
- az örmény származásúak számára kulturális identitásörző programok, találkozók szervezése, támogatása határainkon belül és kívül
- a magyarországi és az erdélyi örmény irodalmi, történelmi, művészeti és tárgyi emlékek felkutatása, gyűjtése, állagának megőrzéséhez segítségnyújtás
- kiadványok megjelentetése
- együttműködés az erdélyi örmény lakta településekkel
- az örmény származásúak és armenológiai tanulmányokat folytató ifjúság tanulásának, továbbtanulásának támogatása
- az örmény származásúak megsegítése
- magyarörmény genealógiai gyökerek kutatása
- együttműködés a hasonló célú társadalmi szervezetekkel és örmény kisebbségi önkormányzatokkal határainkon belül és kívül a célok közös megvalósítása érdekében
- az örmény kultúra és történelem iránt érdeklődők számára felvilágosítás adása
- kisebbségi önkormányzati választásokon jelölő szervezetként örmény kisebbségi képviselőjelöltek állítása helyi, területi és országos szinten

Főrendező: Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület (1015 Budapest, Donáti u. 7/a; telefon: 201-1011; fax: 201-2401; internet: www.magy-orm.axelero.hu

www.magy-orm.t-online.hu; e-mail magyar.ormeny@axelero.hu. elnök: dr. Issekutz Sarolta) és a Fővárosi Örmény Önkormányzat (1054 Budapest, Akadémia u. 1.; tel/fax: 332-1791; e-mail: fovarosiormeny@startadsl.hu; fovarosiormenyonkorm@startadsl.hu; elnök: dr. Issekutz Sarolta)

Szemelvények Nikolaj Hovhannisján: Az Örmény Genocídium című könyvéből

“1948. december 9-én az ENSZ közgyűlése elfogadta a Genocídium büntetének megelőzéséről és büntetéséről szóló egyezményt, amely egy történelmi jelentőséggel bíró nemzetközi dokumentum. Ebben a genocídium politikai irányvonalnak minősül, amely bizonyos népcsoportok elpusztítására törekszik faji, nemzetiségi vagy vallási alapon: vagy közvetlenül, gyilkosság útján, vagy súlyos testi és szellemi károsodást okozva az említett népcsoportok tagjaiban...”

...Az Örmény-hegyvidék területe 300,000 km², melynek a mai Örményország csak egy tizedrészét, 30,000 km²-t foglal el. Az Örmény-hegyvidék túlnyomó része ma Törökországhoz tartozik...

...Nyugat-Örményország a korábban egyesített Örményország nagy részét, kb. 230.000 négyzetkilométert foglalt el. Az örmény lakosság túlnyomó többsége, kb. 2,5 millió ember itt

koncentrálódott. Ha figyelembe vesszük azokat az örményeket is, akik a XIX. században Nyugat-Örményországon kívül, szerte az Oszmán Birodalom területén - Isztambulban, a fővárosban, Szmirnában, illetve más városokban és településeken - éltek, akkor az örmények összlétszáma 3 millió volt...

...az Oszmán Birodalom XIX. és kora XX. századi történelmét a sorozatos mészárlások, kínzások és az arabok, szírek, örmények, görögök, bolgárok és más nem török népek méltóságának sárba tiprása jellemezte...

...II. Abdul Hamid által elrendelt örmény vérengzések nem voltak sem véletlenszerűek, sem a szultán szeszélyeiből adódóak. Politikailag kiterveltek voltak. Ő volt az, aki a következő szabályt állította fel: "Az örmény kérdés legjobb megoldása az örmények fizikai megsemmisítése."...

...Az Oszmán Birodalom XIX. századi örmény mészárlásainak csúcspontja az 1894-1896-os vérengzés volt...

...1894 és 1896 közötti vérontásnak 300,000 főnyi áldozata volt...

...Az idők során egy szilárd társadalmi réteg alakult ki az Oszmán Birodalomban, amely törökökből, kurdokból és cserkeszekből állt, s amely gyilkosságokra és mészárlásokra specializálódott...

...A turkizmus lett a hivatalos ideológiájuk... Célja az volt, hogy előkészítse a politikai, katonai és társadalmi feltételeket, egy kedvező morális és pszichológiai légkört ahhoz, hogy minden muzulmán és keresztényt törökké formáljanak át. Ennek kivitelezését három szinten célozták meg: (1) a muzulmán és keresztény népek erőszakos eltörökösítése és a keresztények erőszakos áttérítése az iszlámra; (2) etnikai tisztogatás, amely minden olyan népcsoport erőszakos deportálását jelentette, amely ellenáll a törökösítésnek; (3) egész etnikai csoportok és népek kiirtása, vagyis a genocídium. E politika célja egy tisztán török állam megteremtése volt, mely azon a rasszista elven alapult, hogy a török nép felsőbbrendű...

...az Egység és Haladás Párt ... Szalonikiben tartott 1911-es kongresszusán elfogadott egy végleges döntést a birodalmon belül élő nem-török népek erőszakos törökösítéséről...

...Doktor Nazim 1914 végén a párt azon titkos ülésén, amelyen az Örmény Genocídiumról szóló végső döntést meghozták, felszólalt: *"Az örmény népet mindegy szálig ki kell irtani, hogy egy se maradjon az országunkban, s hogy még a nevüket is elfelejtsük. Most egy háború van készülődőben, s nem lesz több ilyen kedvező alkalom. A nagyhatalmak beavatkozása és a média hangos protestálása el fog sikkadni, és még ha meg is tudják, kész ténnyel fognak szembenézni, s így a problémát végképp lezártuk. Ez alkalommal az örmények totális megsemmisítését kell megcéloznunk, szükséges, hogy mindegyikőjüket elpusztítsuk, a legutolsó emberig. Azt akarom, hogy ezen a földön törökök, és csakis törökök éljenek, s egészében birtokolják azt. A pokolba minden nem-török elemmel, bármi legyen is a nemzetisége vagy a vallása!"*...

...1915. április 24-én...Konstantinápolyban hivatalos vádemelés nélkül letartóztatták és elhurcolták a nyugati örménység elitjét - a Török Parlament (Medzslisz) tagjait, írókat, ügyvédeket, tanárokat, újságírókat, orvosokat, közéleti szereplőket, egyházi személyeket, művészeket - körülbelül 800 embert. Vagy a száműzetésbe vezető útjukon, vagy úticéljuk elérésekor ölték meg őket. . .

...1915 májusában megkezdődött az örmények tömeges lemészárlása és deportálása Bitlisz, Diyarbakir, Erzurum, Kharberd, Szebasztia és Van vilajetekben, azaz a hat örmény vilajetben, valamint Trabzon vilajetben....

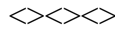
...A török hadsereg osztagai, a belső erők, a rendőrség, a *Teskiláti Mahszusze*, az úgynevezett cseték, a kurd vezérek fegyveres bandái megszállták a településeket, falvakat és városokat, az örmények házait, megölték a nőket, időseket és gyerekeket, elrabolták vagyontárgyaikat, állataikat - mindent, ami értékkel rendelkezett. Az örmények házait, egész szomszédságokat és falvakat gyújtottak fel...

...Az elűzött örményeket török katonai kísérettel az arab sivatagokba, Szíriába és Mezopotámiába száműzték...

...Nyugat-Örményországban és az Oszmán Birodalom egész területén másfél millió örményt gyilkoltak meg és több százezer embert deportáltak. Az örmények szülőföldje öslakosaitól megfosztottá vált...

...*"Ugyan ki emlékszik már az Örmény Népiirtásra?"*, ahogyan Hitler mondta 1939. augusztus 22-én, Lengyelország lerohanása előtt, a német vezérkar gyűlésén Obersalzburgban...

...Az Örmény Genocídiumot a világ 15 állama ismerte el hivatalosan: Argentína, Belgium, Olaszország, Kanada, Ciprus, Libanon, Görögország, Hollandia, Szlovákia, Vatikán, Svédország, Svájc, Oroszország, Franciaország és Uruguay. ...Az Örmény Genocídiumot természetesen Örményország és a Hegyi-Karabah Köztársaság is elismerte..."

(A *Frigyesy Ágnes* által szerkesztett tudósítás megjelent a Polgári Hírszemle, a Fidesz, a KDNP honlapjain, valamint az Erdélyi Napló Kolozsváron megjelenő hetilapban és a Kapu értelmiségi havilapban)

Zsigmond Benedek

Hat évezredes utazás Örményországban

I. rész

Az örmény kultúra kezdetei

A Kaukázustól délre fekvő területek már két millió éve lakottak. A *Homo erectus* fajba tartozó népek éltek itt, gazdag leletanyagot hagyva maguk mögött.

Magának az örmény kultúrának a története több mint 6000 évre nyúlik vissza. A Kr. e. V. évezred végétől kezdve indult itt fejlődésnek a letelepedett civilizáció, ettől kezdve találunk kőből épült településeket. A Kr. e. IV. évezredtől már fejlett városokat találunk, az utóbbiak a III. évezredtől már a babiloni városokkal vetélkednek. Ugyanebből az időszakból már helyi államnevek, sőt királynevek is ismertek az asszír feliratokból.

Az örmény nép három összetevője

A történelmi Örményország, azaz Armenia első, név szerint is ismert lakói az ún. *hurri* népek, akik az örmények őseinek tekinthetők. Ők voltak egyúttal az első államalapítók ezen a földön. Az örmény nép azonban, a magyarsághoz hasonlóan, több népcsoport összeolvadásával alakult ki. Armenia területére a Kr. e. II. évezredben indoeurópai népek érkeztek, amelyek az indoeurópai nyelvcsalád anatóliai alcsaládjába tartozó nyelveket beszélték. Ők még mindig nem az örmények közvetlen ősei. Az a nép, amelyik az örmény nyelv őseit, a protoörményt hozta magával, Kr. e. 1200 körül telepedett le Armeniában.

Herodotosz tanúsága szerint az örmények a frigek szálláshelyéről költöztek el. A frégekről tudjuk, hogy a Balkán-félszigetről érkeztek Anatóliába, ahol a perzsák elfoglalták új országukat. Az örménység tehát a hurri, az anatóliai (indoeurópai) és a protoörmény (szintén indoeurópai) nyelvet beszélő népelemekből alakult ki. Az utóbbi népcsoport bizonyult a legerősebbnek, és végül az Armeniában élő indoeurópai és hurri népek örményajkúvá váltak.

A protoörmény népcsoport eredete és rokonsága

Az örmények magukat a *haj* népnévvel jelölik. Ezt a nevet már régóta összefüggésbe hozták az Armenia északkeleti részén valaha fennállt állammal, amelynek neve Hajasa-Azzi. Azóta kiderült, hogy Hajasa nyelve indoeurópai ugyan, de biztosan nem az örmény nyelv őse vagy közelebbi rokona. Így más rokon után kellett nézni.

Az örmények, amint említettük, a frigék közelében laktak a Balkán-félszigeten. Velük együtt költöztek el onnét Kr. e. 1200 körül, az ún. tengeri népek vándorlása során. A fríg indoeurópai nyelv; a göröggel való rokonságáról elsőként *Pláton* (!) tájékoztat. Az örmény, noha ugyancsak indoeurópai nyelv, nem áll közeli rokonságban a fríggel.

Az örmények közelebbi rokonságáról egy másik ókori görög szerző, *Homérosz* műve alapján tájékozódhatunk. Híres eposzában, az *Iliászban* találunk egy *pajón* nevű népet. Tudjuk, hogy az -ón végződés tipikus görög népnév-képző, így ezt levágva kapjuk meg a szó tövét. Azt is tudjuk, hogy az indoeurópai szókezdő p-ből az örményben h lett, pl. `apa': patr > hajr. Ha tehát az *Iliászból* ismert *pajón*